

Posudek na habilitační práci Ing.MVDr.Jána Bulecu,PhD.

Téma: Diferenciácia úrovně příjmov domácností v krajinách Vyšehradské skupiny

Stanovisko k celkové odborné a pedagogické způsobilosti:

Z přehledu publikační a pedagogické činnosti je zřejmé, že habilitant splňuje požadovaná kritéria a dosahuje uspokojivých ukazatelů v oblasti vědeckých publikací a ohlasů na ně.

Hodnocení vlastního habilitačního spisu:

1. Aktuálnost předložené práce

Cílem EÚ je vytvoření jednotného seskupení států, ve kterém budou časem žít občané ve stejných ekonomických podmínkách. I přes současné problémy, které se umocnily avizovaným odchodem Velké Británie z EÚ je asi nezbytné v takovou budoucnost věřit. Různá úroveň členských států, která má zejména historické kořeny tak již několik let dělí i když neoficiálně, členy EÚ na zakládající a později přistoupivší. Tak byla „oživena“ také skupina států, kterou nazýváme „Vyšehradskou čtverkou“. Zkoumání vztahů a vývoje těchto států (Slovensko, Česká republika, Maďarsko, Polsko) nemá na první pohled z hlediska cílů EÚ smysl. Citované státy však mají společnou historii i časový horizont a je proto srovnání zejména v současné poměrně turbulentní době možné. Z tohoto pohledu je tedy téma zvoleno vhodně a možná i nadčasově, pokud projekt EÚ bez ohledu na výše uvedená fakta skončí. Nebo neskončí a vzájemným srovnáváním „naší“ čtyřky budeme dohánět zakládající členy.

2. Stanovení cíle a vhodnost zvolených metod zkoumání

Předmětem zkoumání se stala struktura příjmů domácností ve vybraných státech. Zvolený postup považuji za velmi užitečný, neboť jak bude uvedeno dále, matematicko-statistický potenciál, který habilitant použil, jednak svědčí o jeho vysoké odborné úrovni při používání matematicko- statistických metod jednak vyvrací názory kvantitativně nepodložené. Řešení pomocí statistických modelů doplněné vhodnou grafikou činí práci vysoce zajímavou, i když přemíra různých indexů mnohdy působí poněkud nepřehledně.

Autor využívá v práci vybraných parametrů databáze EU SILC(pohlaví, region, délka pracovní praxe, stupeň urbanizace, vzdělání, postavení v zaměstnání, podíl nezaměstnaných, důchodců a neaktivních členů k celkovému počtu členů domácností, ekvivalentní velikost domácností) na výšku ekvivalentních disponibilních příjmů s využitím řady metod. Mezi použité metody zařadil autor zejména metodu OLS a kvantilové regrese. Měření nerovností

využívá Lorenzovu křivku, Giniho index, Index Robina Hooda, Theilův index nesouladu, Atkinsonův index nerovnosti, Variační koeficient, Palmův index a řadu dalších metrik, umožňujících statistické vyhodnocení údajů z již zmíněné databáze EU SILC.

3. Naplnění cíle

Hlavním cílem, který si autor vytýčil je „...analýza a porovnanie výšky, struktury a nerovnosti príjmov a ich dynamiky, ako aj zhodnotenie vplyvu vybraných makroekonomických indikátorov a ďalších ukazovateľov na príjmy jednotlivcov a domácností v krajinách Vyšehradskej skupiny.....“.

Z obsahu a závěrů práce je zřejmé, že cílů, kterých si autor vytýčil bylo dosaženo. Toto konstatování je dostatečně zdůvodněno naplněním šesti dílčích cílů, které autor definuje na str 61 svého textu. Snad stojí za zmínku, že poněkud nepřesně působí v definici hlavního cíle „vliv makroekonomických a jiných ukazatelů na příjmy jednotlivců a domácností“. Samozřejmě, že ukazatele neovlivňují výši příjmů, ta je dána efektivností ekonomiky a stupněm liberalizace vztahů v té či oné ekonomice působících.

4. Výsledky habilitační práce a její přínos pro další rozvoj vědy a společenskou praxi

Habilitační práce obsahuje, podle mého názoru, původní výsledky vědeckého zkoumání. Statistická šetření v takovém rozsahu a v takových vazbách jsou mimořádná a svědčí o autorově odborné erudici. Přináší tak nové pohledy, které jsou formulovány výhradně matematicky. Sledování disparit příjmů v geografickém a sociálně ekonomickém kontextu, jak ostatně uvádí autor v závěrech své práce, je určitě pro další vývoj ve vybraných oblastech důležité a to jak z celoevropského pohledu, tak při respektování místních podmínek. Za zmínku stojí rovněž použití nejfrekventovanějších ekvivalenčních stupnic, které v podstatě umožňují srovnávání větších seskupení na stejné bázi. Některé závěry bylo možno předpokládat bez podrobných analýz (vyšší příjmy skupin s vyšším vzděláním), jiné autor svým výzkumem prokázal (podnikatelé bez zaměstnanců mají nižší ekvivalentní disponibilní příjem než podnikatelé se zaměstnanci).

Zcela určitě je práce využitelná jak v pedagogickém procesu, tak v oblasti působnosti veřejné ekonomiky a veřejných financí.

5. Otázky do diskuse

1. V závěru uvádíte, že výsledky práce mohou sloužit jako podklad při tvorbě koncepcí sociálního zabezpečení. Konkretizujte na příkladě.
2. Může mít Váš výzkum v rámci Vyšegrádské skupiny využití v rámci EÚ?

Závěr:

Habilitační práce Ing. MVDr. Jána Bulecu ,PhD. splňuje všechny obsahové i formální náležitosti habilitačního spisu. Doporučuji, aby práce byla přijata k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení byl uchazeči udělen titul docent v oboru 3.3.6 finance, bankovníctvo, a investovanie.

Prof. Ing. Jiří Polách, CSc.

Vysoká škola podnikání a práva, a.s. Praha

V Ostravě 12.1. 2017